

WERKNEMERSPARTICIPATIE IN HET KAPITAAL EN IN DE WINST VAN DE VENNOOTSCHAP

De Wet van 22 mei 2001 heeft een nieuw stelsel tot stand gebracht met het oog op het bevorderen van de deelname van werknemers in het kapitaal en in de winst van de vennootschap of de groep waarvan de vennootschap deel uitmaakt.

Een deelname in de winst komt neer op een uitkering aan de werknemers van een deel van de winst van het boekjaar, na belasting, onder de vorm van geld. Een deelname in het kapitaal impliceert dat aan de werknemers een deel van de winst van het boekjaar, na belasting, toegekend wordt onder de vorm van aandelen of deelbewijzen met stemrecht, uitgegeven door de vennootschap of een verbonden vennootschap.

I DE INVOERING VAN EEN PARTICIPATIEPLAN

Het initiatief tot het invoeren van een participatieplan behoort enkel toe aan de werkgever.

Voor de invoering van een participatieplan moeten een aantal voorafgaande voorwaarden worden nageleefd. Tevens moet een klassieke procedure van sociaal overleg worden gevolgd die moet uitmonden in een ondernemings-CAO of in een toetredingsakte.

Het participatieplan moet van toepassing zijn op alle werknemers van de vennootschap. Hierop bestaat één uitzondering: de CAO of de toetredingsakte kan bepalen dat het participatieplan enkel geldt voor werknemers met minimum één jaar anciënniteit. Zelfstandigen zoals bestuurders en zaakvoerders, vallen niet onder het toepassingsgebied van de wet.

Niet alle werknemers moeten hetzelfde aantal aandelen of deelbewijzen of hetzelfde bedrag van deelname in de winst ontvangen. Het participatieplan kan objectieve verdeelsleutels vaststellen die afzonderlijk of cumulatief toegepast kunnen worden. Deze objectieve verdeelsleutels worden vastgesteld hetzij door een sector-CAO hetzij, bij gebrek daaraan, volgens het Koninklijk Besluit van 19 maart 2002.

Het totale bedrag van de deelnemingen in het kapitaal en in de winst die aan de werknemers worden toegekend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 22 mei 2001 en in toepassing van het participatieplan, mag bij afsluiting van het desbetreffende boekjaar geen van volgende grenzen overschrijden:

- 10 % van de totale bruto loonmassa,
- 20 % van de winst van het boekjaar na belastingen, zoals vermeld in het uitvoeringsbesluit van het Wetboek van Vennootschappen.

II FISCAALRECHTELIJKE ASPECTEN

1 Voor de verkrijger

1.1 Deelname in de winst

De Wet van 22 mei 2001 heeft een belasting op de deelnames in de winst ingesteld ten laste van de werknemers. Deze bevrijdende voorheffing wordt door de werkgever ingehouden zodat de werknemers een netto-inkomen ontvangen zonder andere formaliteiten te moeten vervullen.

De belastbare grondslag van een deelname in de winst is gelijk aan het bedrag dat overeenkomstig het participatieplan in geld wordt toegekend, verminderd met de solidariteitsbijdrage van 13,07 % op het uitgekeerde bedrag.

Het belastingtarief bedraagt:

- 15% voor deelnames in de winst in het kader van een investeringsspaarplan¹ en die het voorwerp uitmaken van een niet achtergestelde lening;
- 25 % voor andere deelnames in de winst.

Een aanvullende belasting van 23,29 % is verschuldigd indien de onbeschikbaarheidsvereiste van de deelname in het kader van een investeringsspaarplan wordt geschonden.

¹ Het investeringsspaarplan betreft een niet-achtergestelde lening met vaste looptijd die is samengesteld uit de deelnames van de werknemers in de winst en die wordt toegekend door de werknemers-begunstigden van het participatieplan van de vennootschap. Deze lening zal jaarlijks een rente voortbrengen die door de schuldenaar aan de schuldeiser wordt betaald.

1.2 Deelname in het kapitaal

De wet van 22 mei 2001 heeft een belasting op de deelname in het kapitaal ingesteld ten laste van de werknemers. Deze bevrijdende voorheffing zal door de werkgever worden ingehouden zodat de werknemers een netto-inkomen ontvangen zonder andere formaliteiten te moeten vervullen.

De belastbare basis wordt als volgt vastgesteld:

- voor beursgenoteerde aandelen, op de beurswaarde;
- voor niet-beursgenoteerde aandelen, op een bedrag dat niet lager mag zijn dan de werkelijke waarde van het aandeel op het ogenblik van de toekenning ervan, overeenkomstig het advies van een bedrijfsrevisor of accountant, noch lager dan de boekwaarde van de aandelen zoals blijkt uit de laatste jaarrekening van de uitgevende vennootschap die afgesloten en goedgekeurd is door het bevoegde orgaan vóór de datum van de toekenning.

De deelname in het kapitaal is onderworpen aan een bevrijdende heffing van 15 % voor zover het participatieplan voorziet in een periode van onbeschikbaarheid van de aandelen die tussen de twee en de vijf jaar ligt.

Een aanvullende belasting van 23,29 % is verschuldigd in geval van schending van de onbeschikbaarheid van de effecten.

2 Voor de werkgever

2.1 Deelname in de winst

De deelnames die krachtens de wet aan de werknemers worden toegekend, worden voor de toepassing van de vennootschapsbelasting als verworpen uitgaven beschouwd.

Bovendien kan geen enkele vermindering zoals voorzien voor definitief belaste inkomsten worden toegepast op het deel van de winst m.b.t. de deelnames die krachtens de nieuwe wet aan de werknemers zijn toegekend.

2.2 Deelname in het kapitaal

De deelnames die krachtens de wet aan de werknemers worden toegekend, worden voor de toepassing van de vennootschapsbelasting als verworpen uitgaven (niet-beroepsmatige uitgaven) beschouwd.

Bovendien kan geen enkele vermindering zoals voorzien voor definitief belaste inkomsten worden toegepast op het deel van de winst m.b.t. de deelnames die krachtens de nieuwe wet aan de werknemers zijn toegekend.

III SOCIALE ZEKERHEIDSRECHTELIJKE ASPECTEN

1 Deelname in de winst

De deelname in de winst wordt uitdrukkelijk uitgesloten van het loonbegrip en is bijgevolg niet onderworpen aan de gewone sociale zekerheidsbijdragen, maar wel aan een solidariteitsbijdrage van 13,07 %.

De RSZ zal nochtans de helft van de verschuldigde belasting op de deelname in de winst ontvangen van de Staat, evenals de solidariteitsbijdrage wanneer deze verschuldigd is.

De wet kent bovendien 56,6 % van de opbrengst van de aanvullende belasting, die verschuldigd is in geval van schending van de onbeschikbaarheidsvoorwaarde, aan de RSZ toe.

2 Deelname in het kapitaal

De deelname in het kapitaal wordt uitdrukkelijk uitgesloten van het loonbegrip en is dus niet onderworpen aan de gewone sociale zekerheidsbijdragen.

De RSZ zal echter de helft van de belasting die verschuldigd is op de deelname in het kapitaal ontvangen.

De wet kent bovendien 56,6 % van de opbrengst van de aanvullende belasting, die verschuldigd is in geval van schending van de onbeschikbaarheidsvoorwaarde, aan de RSZ toe.

Claeys & Engels
Juni 2011
www.claeysengels.be

Dit document is bestemd om algemene informatie te geven over de fiscale en sociale zekerheidsrechtelijke aspecten van het behandelde onderwerp. Vanzelfsprekend waken wij over de betrouwbaarheid van deze informatie. Dit document bevat echter geen juridische analyse of advies en kan in geen geval de aansprakelijkheid van Claeys & Engels in het gedrang brengen.
